

Felvidéki Híradó.

A felvidéki magyar közművelődés szolgálatában álló társadalmi hetilap.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRA: Égész évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyed évre 1 ft.</p>	<p>Felolós szerkesztő: Rovész Lajos. Társzerkesztő: Fehér Janos. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségbe, hirdetések a kiadóhivatálra címezzék Turóc-Szt.-Mártonba küldendő. Lapunk számára hirdetőket elfogad a Renter ügyvédközi és a Magy. Távir. Iroda közlései iradják Budapest, Grófban 1.</p>	<p>Kiadóhivatal a Magyar Nyomda</p>	<p>HIVATALOS HIRDETESEK DÍJA 100 szög 2 ft., ezenül minden megkezdett száz szónál 50 krral több.</p>
---	---	-------------------------------------	--

A nő munkaköre.

Lapunk ez évi 4-ik és 5-ik számaiban közöltük egy hosszab idő óta Berlinben tartózkodó munkatársunk cikkét azon benyomások alapján, melyeket az illető Németországban szerzett. A cikknek erősen kidomborított vonása az volt, hogy a nőt arra kell nevelni és taníttatni, hogy akár mint asszonyok férjeik oldala mellett, akár mint önálló nők megtudják keresni azt, a mire szükségük van. Oly képzettséget ahogyan a leányoknak, hogy azokat a férfiak gyámsága alól fel legyenek szabadulva. Ez volt röviden, kriteriuma ama cikknek.

Az alábbi cikk ugyancsak a nő munkakörével foglalkozik, de egészen más szempontok alá veszi azt, mint berlini munkatársunk. Érdekes a két felfogásban levő különbség. Ugyanis míg az egyik egészen szabadelvű álláspontra helyezkedve a nőt függetlenül akarja, addig a másik, — a jelen cikk — inkább ideális állást foglal el a nők munkakörének kérdésében. Egyébként a cikk így szól:

Egy barátom azt mondá, hogy szégyenítő előítélet az, mely az európai művelt társadalmat a nők irányában fogva tartja; és illyformán végezte: »Ideje volna már, hogy kibontakoznánk végtére az előítéletből és megadnók a nőknek az egyenjogúsítást.« En részemről említett barátomnak e szavait fontolóra vettem és gondolkodásomnak ebbeli eredményét leszek bátor most t. olvasóimmal közölni, előre kijelentvén, hogy nem várnak tőlem tudományos értekezést, mert én jelen közléshez sem

tudós könyveket nem olvastam, sem bölcsek emberek tanácsát ki nem kértem, hanem egyszerűen a magam nézeteit tisztán, úgy a mint azok agyamban megszülemlettek, fogom bemutatni.

Nevezett tárgyról gondolkozva mindenek előtt e kérdést tettem magamnak, először: mi a nő? másodsor: mi a nő rendeltetése? Az első kérdésre: mi a nő? azt feleltem magamnak: a nő a földön a szép eszméjének képviselője, minden egyéb szép, mi az emberiség köbelében nyilatkozik, a nőtől ered, vagy a nőhöz vezethető vissza.

A költő, a festő, a szobrász, ha valami eszményi szépet alkot teremteni, bizonyára csak nőt alkot, mert szebbet nem alkothat. Ebből aztán a második kérdés, mi a nő rendeltetése? könnyen megmagyarázható; a nő rendeltetése az emberi életet szépíteni! Mily egyszerű, mily magasztos hivatás ez, szebbet a képzelt sem teremthet magának, a férfi nyereséggel szelidiséggel, az erőt gyöngédséggel ölelni körül, a bús jelen barázdáit elsimítani és belé a jövőbe boldogság magvát hinteni, a hanyatlót felemelni, a kétségbeesőt vigasztalni, e gyönyörű hivatás kizárólag a nőt illeti.

És ime találkoznak dörék, kik ezzel meg nem elégszenek és a nőkre olyasmit akarnak disputálni, a mi által ők csak veszthetnének, oly talajba akarják a virágot ültetni, melyben reá csak a hervadás vár. A nőnek még más hivatást is adni az előbb mondtátnál, szerintem annyit

tesz, mint nyári délben világos napfénykor gyergyát gyujtani.

A nő magasztos hivatásának értetében boldog, minden kísérlet őt fenségének magaslátáról a prózai életbe lerántani, vakmerő merénylet a nők ellen, és első sorban övek volna a kötelesség a hivatlan prókatorokat utasítani vissza.

De vizsgáljuk meg a dolgot közelebbről!

A nőemancipáció barátainak philantropikus nézeteik ezek: A mai demokratikus korszellem megkívánja, hogy ember és ember között jogi különbség ne legyen, akár tunikában, akár kaputrokban járjon is az. Szép szó ugyan, de kissé furcsa; — egyenjogúsítást rendesen azon fél szokott követelni, mely magát őt illető jogában megszoríva érzi, melynek nincsen annyi joga mint a másiknak; a zsidókat pl. emancipálták, azaz adtak nekik olyan jogokat, mikkel azelőtt más vallásfelekezettűek bírtak ugyan, de ők nem, tehát polgáriilag egyenjogúsították; ha az emancipáció ez értelmezése helyes, úgy a nők az emancipáció által csak veszthetnének, mert ők most sokkal több joggal bírnak, mint mi férfiak, sokkal nagyobb urai a társadalmi életnek mint mi, ezekről pedig le kellene mondaniok, ezt bebizonyítani igen könnyű; vagy nem vagyunk-e mi férfiak mindig kész szolgái a nőnemnek? nem mindig hódoló tisztelettel közeledünk-e hozzá? Mily szívesen viseljük a rabláncokat, melyekkel egy nő bájos tekintete bennünket lebilincsel! Örvendünk az egyház parancsszavának, melynélfogva

szabadságunkat hozzuk és áldozzuk a szerelm olttárára.

Mennyire lessük a szeretett nő minden óhaját, hogy azt mint kész szolgák hűségesen, pontosan teljesítsük; ha pedig megnősültünk, annál jobban tudjuk, hogy néhanapján akaratunk ellenére is az asszony az úr a háznál. Mire való tehát az egyenjogúsítás?

Képesítük a nő, önnálló keresetmódra mondják, hogy legyenek orvosok, ügyvédek, tanárok stb. Kérdem minek? Vagy férjhez megyen a nő, a mi tulajdonképp rendeltetése is, vagy nem; ha igen, férje oldala mellett egészen más, sokkal szebb és szentebb kötelesség vár rá, mint a pénzkeresés lélekölő gondja; ha nem megyen férjhez, ez csak kivételes eset, és a kivételek kedveztérre állítsunk fel rendszeres, olykor veszélyessé is válható, sőt a közérkölciséget veszélyeztető tévedéseket. Nem kevésbé túlló a célon, ki arra számít, hogy férje oldala mellett is kereset után járjon a nő, abba ugyan nincs köszönet, mert több vész el a réven, mint a mennyi bejön a vámon.

Ismerek egy tisztviselőt kinek neje tanítónői minőségben majdnem ugyanannyit szerez, mint férje, és mégis ettől önmagától hallottam a panaszos óhajt. »Bárha neje is inkább gazdasszony volna!« A jó gazdasszony többet takarít meg a háznál, mint a mennyit a nő a házon kívül keresni képes; ezenkívül a gyermekek józan észszerű nevelése pedig csupa profit. Egyébíránt illusztráció képen bátorodom két családi életet bemutatni

TÁRCA.

SZERELMEM DALA.

Nagy a bűja szerelmem mely gyászának
Letarolta szívemet már a bánat.
De ha virág még rajt terem
Koszorúba
Kötöm újra
Szerelmem!

Mint, ha pártját elzokogta a madár.
Párt keresni újra agról-ágra száll:
Nem nyugtatik az en szívem:
Minden vágya,
Dobbanása
Szerelmem!

Szívem fájó emlékekkel van tele.
Oly szomorú, gyászos minden éjele.
De fölkel a nap fényesen
S újra édes
Érted édes
Szerelmem!

Mikler Gusztáv.

A cseraljai malom jegenyéi.

— Elbeszélés. —

Irtá: KUTYANSZKY JENŐ.

— A 'Felvidéki Híradó' eredeti tárcája. —
(Folytatás).

Ember nagyobb gyulolettel még nem veseltett irantam, mint Hans-Michel Ritter, mióta Juliska nem járt velük unnepeken este. Minden alkalmat felhasznál, hogy jó hirc-

vennek árton. Ha dobálódtunk a templom tetéjén át, s az én kavicsom a tetőre esvén, eltört egy szindelyt, vagy lapdazas közben valakit erősebben dobtam hátba, avagy az adogatónak megtaláltam véletlenül útni a kezét, rögtön ment a tanító urhoz, hogy el aruljon. Az iskolában hatat fordított, és egy ticsókkal folyton csetegtetett a fülemb, hogy bosszantam. Hanem azért a saphamát viselte a szemtelen.

Juliska azonban védő angyalomma lett. Erősen kardoskodott mellettem Julianna Birtal és Anna Hartal szemben, kik kevélynek tartottak. S övölt minden alkalomtól, mely oly bünye esabíthatna, amiért Hans-Michel ismét felkelhetne ellenem. Hogy ne dobálódjam, ne lapdázsam, az iskolában a padok közt ne kergetőzzem, s különösen nehegy arra a gondolatra vessemedem, hogy elmenjek a bozótba madartojásokat szedni. Gondosan figyelmeztetett, ha valahogy a kabátom hátul elmeszesedett, megigazította nyakkendőm, ha netán rosszul volt megkötve, s a padról, melyen ültem, a port mindig letörülgette kötenykejével. Tette pedig mindent nyíltan, mitsem törődve a társai gúnyolódásával és a Hans-Michelnek irigységtől sárguló és méregtől vorosodó arcával. Juliska állandó jó indulattal viseltetett hozzám s én igen boldog voltam általa.

De haj! az irigy sors megsokálta boldogságunkat.

Egy reggel Juliska azt sugta fülemb, hogy édes atyja, nem várván be az iskola-évet, a napokban érte jön, s haza viszi, mivel, hogy már egészen jól megtanult németül, s az édes anyjának otthoni nagy szükségére van rá a hazi dologban.

E naptól fogva csak gyötrelmem volt az én zavodi életem. Naponként találkozott a m Juliskának, hol a patak partján a esali toszban, ahol a sárja virágok nyíltak, hol a cserjés szelében, ahol remegő füvet szoktunk volt szedni koszorúba. Es órák hosszúság eladalogtunk egymás mellett, szóltam, ajkunkat lezarva tartotta valami fájdalomlele. Oh! ekkor éreztem életemben először, hogy micsoda érzés a valás fájdalom. Néha oda tevétkunt ahhoz a búrhez, az en gyulazatom színhelyéhez, ahol a vízbe estem. Es Juliska olyan jó volt, hogy nem mosolygta el magat, s nem akarta észre venni, hogy az én arcom langba borult a szégyentől.

Juliskaért negyed napra jött az édes apja két szép pej lovom. Amint megbeszéltek előre, én az utmentit nagy hársfa alatt várom őket, hogy meg utójára bucsut inteshünk egymásnak. Akkor léptem ki a hárs mögül, mikor a kocsi elhaladt, nehegy az édes apja észrevegyen, aztan kalapommal, kendőmmel fészrevalas arccal intgettem a leány után, mind addig, a míg a kocsi egy kis domb eltakarta. Aztán feltutottam

arra a kis dombra s vágyva néztem Juliska után. A lovak vágatva mentek s a kocsi siher port vert fel; abból a porból egy kicsi fűrét kendőt lattam lobogni, vagy talán csak képzeltem, hogy lotog az a kendő. De mindegy, jól emlékszem, ezerszer áldottam Juliskát, hogy az a kendő oly sokáig lobogott.

A kocsi a cseres mellett befordult a vejkei utra.

En pedig haza-felé bandukoltam, s egyszer csak azon vettem magamat észre, hogy a kis patak partján vagyok, végig megyek a bútn, bejárom a cserfést, a esalított, szedgetem a sárja virágokat, meg a remegő füvet, összekötöm egy esomóba aztan leborulok a pázitos fűre és harmatos lesz az a fű az én könyemtől.

Oh! ekkor éreztem életemben először, mily bészerűek azok a könyek, melyeket az ember ilyenkor sir.

Késő este vetődtem haza, a fiuk már magvacsoráltak, a tanítóné asszonyság megszüdött.

— Szentelen gyerek, terád mindig várni kell. Hol kószáltál? Várj, megmondom a bácsinak.

A tanító-bácsi is leszidott.
— Szégyeld magad, hogy téged csak a késő este vet haza.

Oh! de mit nem türtem volna én el azért a kis leányért?!

hogy kiki a nőmancipáció hangzatos elvét eredményében tanulja megismerni.

A férj este haza jön fáradtan, kimerülve a nap küzdelmeiben, teste lelke bűggyadt, kedélye nyomott, szive fáj, az emberiség emberietlensége megsebzette azt; azonban mosolygva jó élébe a vidám nő, úgrólözva veszik körül gyermekei; a nő arcából szeretett, a gyermekekéből öröm sugárzik feléje; e kedves kép láttára, a fellegek oszlani kezdenek, borongós kedélye kividul, homloka redői elsimulnak, ölébe veszi legkisebb fiát és élvezettel hallgatja ártatlan csevegését: »Apa te, mért jössz oly későn haza, már sokáig vártunk, hoztál Belának valamit? Béla megpuszítja homlokod!»

Ez alatt a nő elkészíti a vacsorát és a szeretet jeleivel fűszerezi azt. A nap fáradsalmi felede vannak, és a férfi családi körében boldognak érzi magát.

Ez az egyik családi kép, nézzük a másikat.

A férj szintén fáradtan tér haza, a tágas szobákban félhomály uralkodik. léptei a körülte levő csendben visszhangzanak, a merre tekint, elhagyatottságot, árvaságot lát, végre egy karszékbe gondkodik és karjára támasztja gondoktól terhes fejét. Nemsokára hazatér a nő is, szintén ellankadva jó estét kíván és egy férjével szemközt levő székre ereszkedik. A férj kebléből sohaj tör elő a nő sem marad adós vele. »Rosz napom volt ma,« kezdi a férj; »hát még nekem,« feleli a nő. »Két pört vesztettem,« mond a férj; nekem meg két betegem halt meg,« válaszol a nő. »Te mindig csak panaszkodni tudsz,« mond a férj, »te meg minden bajodat az én nyakamra akarnád tolni,« feleli a nő. És a társalgás így foly tovább, míg a panaszkodás és szemrehányásba mindkét fél belefaradva elhalgat.

Szünet után ismét a férj löri meg a csendet: »Hát a gyermekek hogy vannak?« kérdi, »Nem tudom,« mond a nő, »a családészóban lesznek,« »Nézzük meg őket,« »Ne bántuk,« válaszol a nő, »zúg a fejem, nem szeretem most a gyermekcsiripolást,« stb.

Blumenfeld Fülöp.

(Vége köv.)

Elmondjam-e, hogy az én zavodi élettem sem tartott sokáig, mert elérkezett a vizsgálat ideje. A vizsgálat jobban is sikerült volna. A hittanból keveset tudtam. A tisztelőző úr azt mondta, hogy zavarban vagyok. A szamtanból meg eppenséggel semmit sem tudtam. A tantó úr felborzasztta hajamat és azt mondta, hogy menjek ki a levegőre, ott majd magamhoz terék. Néműl nem tanultam meg. Hanem mikor az edes apam elfjött értem. elcsudálkozott német tudományom. S mikor az edes anyam a magam viselése felet tudakozott, hat a jó néni így felelt: Soha ilyen jó gyereket! Neni meg egy árva tapodtat sem el hazulról egész nap. Folyton a könyvek mellett ül, boldog az az edes anya, kinek olyan jó fia van.

Talán akkor voltam életembe a legboldogabb, amikor haza-felé menve, lassan-lassan tünedeznek elő szülőföldemnek ismerős vidékei: Az Öreghegynek halvány körvonala, a szakszi erdő, a hármas, amikor leereszkedünk a völgybe, amelyen mint egy ezüst kigyó húzódik végig a Koppány folyó, partjain puskák, falvak, melyek között legszébb az én falum, a hosszú utcaival, a gyümölcsösével, dús mezejével, kicsi templomával a dombtetőn, az cefekak között.

Sötét este volt már mikor az elédényi malom mellett elhaladtunk, amely oda van építve a Koppány egyik ágára s három ke-

Lapszemle.

A »Narodnie Noviny« egyik múlt heti számában »A lealacsonyítás politikája« cím alatt a következőket írja:

Beszéltünk már amaz utalatos szavakról, melyek az országgyűlés termében tiltakozás nélkül hangzottak el, az összes nem magyar nemzetiségek lealacsonyítását illetőleg.

Visszaterünk azokra abból az alkalomból, hogy Fenyvessy csak azt mondta, a mit mások cselekesznek. Nem a miniszterelnök, hanem Fenyvessy karakterizálta a mai politikát.

Uj evkor a miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy nálunk a nemzetiségek oly szabadok, mint sehoh a világon. Fenyvessy szegényli magát azok miatt, mik az opera kullissai mögött felemlitettek.

Ki festette a dolgot igazán?

Nem Fenyvessy, hanem a miniszterelnök mondott szándékban valótlaniságot, mert a nemzetiségek sehoh nincsenek annyira elnyomva, mint épen Magyarországon. Nálunk minden oda irányul, hogy mind egy szálig ki legyünk írva. A magyarokra nézve már a mi pusztá ekzisztenciánk is szegény, ezt a ségyent akarják a földszíneről letörölni.

A millenium egész ünneplése nem egyéb, mint a nem magyar nemzetiségeknek lealacsonyítása. Mert eltekintve a magyarok által meghódított országról szóló történelmi hazugságoktól, (ezek a hazugságok a külföldi historikusok által marogven megvannak cáfolva és csak az itteni politikai célok miatt tartanak fenn), az egész millenium absurdum, fantázia. Igaz ugyan, hogy fantasztikus ezredéves ünnepegyűkre joguk van áldomásoknak csinálni, de nekünk, nem magyaroknak nincs semmi okunk, ebből az alkalomból velük táncolni.

Mi megvöltünk itten a magyarok előtt, a mi történelmünk nem ezérvés. hanem pár ezérvés ködében vesz el. És ha a magyarok erőszakkal kivitták ezt az országot, ám ünnepejtek azt maguk, de nem a tótok, olahok és szerbek! A ki minket arra kényszerítene, az bennünket lealacsonyítana és erőszakot követel el. Mindkét világon nem ünnepejtek meg a poezitáló kronikások regéit és ostoba mendemondait, csak nálunk. Anonymusnak, Aeneisnek izetlen utánzása képezi az új magyar fantasztikus olympusznak egyedüli kincsét.

Es mi mindent akarnak csinálni!

Emlékeket akarnak felállítani az egész földön, persze a földnek költségén, a nyomorult nemzetiségek garasain. Hogy jut ahhoz a mar ugvis kifosztogatott boszkoros, hogy valamiféle Árpádnak a szobrára, egy mythosi alaknak emlékre fizeszen, a kinek létele soha, semmivel nem volt behizonyítva? De ha létezett és véghez

rékre jár. A kerekek lazasan forogva hánytak a fehér habokat, melyek fénylettek az esti homályban. A kövek dörömbölése messze halasztott a mála csendben. A malom mellett van építve a Juliskák lakasa. Az első szoba ablakja világos, a világos ablakon belül alakok láthatók, talán az egyik a Juliska alakja. Szívem sebesében vert, nyugtalan voltam, s mikor már messze hagytuk az elédényi malomot, meg akkor is vissza — visszatekintgettem a suru tuzfák és gyér epérak közt barnáló épületre. Oh rövid idő alatt átéltem képelemben azt a teljes egy évet, amit Zavodon töltöttem. Megjelentek emlékezetemben: Anna Hart, Julianna Bart és valamennyi leány, a patak, a búru, a honvédsípka, a Hans-Michel és a tucások. S ezek mind, mind egy fogalomnak búvos-bájós képét rajzolták be emlékemben, az első szerelém.

Késő este volt már, mikor haza érkeztünk, szerdaéink ismerősen bólogattak, a kertünk viragjai kellemes illatot bocsátottak, oh hány-szor öntözött meg az edényekkel. Bentem az ismerős lakásba, a mely, egyszerűségével az összes igényeimet kielégítette, csak egyet nem adhatott vissza a mit úgy éreztem, hogy örökre elvesztettem: lellem nyugalmát.

Pedig úgy közel voltam Juliskához!

Falunk alatt folyt a Koppány, annak mentén, tőlünk két órányira volt az Eledé-

vitte volna mindazt, a mit róla Anonymus ír, még akkor is mi közé ahhoz a szegény drótosnak?

Árpád emlék szobrára a pénz, a »szegény tot, olah és szerb kezzeiből kivenni, nem egyből mint idegen vagyon ellen való erőszak — Semmi más nem hiányzik már, mint bármiféle többé-kevésbé ismeretes mythosi kalandoroknak emlékeket állítani.

Keméljük, hogy a kormány nem engedi meg a lealacsonyítás új orgáját. Ünnepejtek milleniumukat, hanem úgy, hogy ne sértegeszenek vele más nemzeteket.

Altalában országos politikánk a nemzetiségekkel szemben, csak egy néven nevezhető: A lealacsonyítás és sértegetés politikájának. Nyil, őszinte embereket perszequinak; öntudatos és férfias embereket pedig megbüntetnek s csupán olyanokat dicsernek, kik a hatalom előtt önmagukat alacsonyítottak le. Ez a jellemtelenség és lábnyalasnak a politikája. De nincsen rosszból politika, mint a lealacsonyítás politikája. Sohasem lehetnek a lealacsonyítottak akkor hasznosak, midőn kemény és veszélyes idők következnek be, mert a lealacsonyított, ha a féria is, nincs annyira ereje, hogy a végezt hatalmának ellentálljon. A spartaiknál meg a hosszabb ideig lealacsonyított rabok is tudtak lealacsonyítottjukkal szembe szállani. A lealacsonyítás politikája szükségképen nagyon keserű gyümölcsöt hoz.

Levelezés.

Ruttkan 1893. febr. 4-én.

A ruttkai társaskör által rendezett műkedvelői színelőadás f. hó 2-án tartatott meg az I-ső osztályú vasúti étteremben nagyszámú s díszes közönség előtt. Három csinos, egy felvonásos vígjáték került színre, melyek az estét igen kellemesen töltötték be. Elsőnek adatott elő »Ö.« című vígjáték Najac Emiltől. A szereplők: Boltizsar Zsófi kisasszony, De Leviere bárónő szerepében s Halin Sándor úr, mint Montmyram Maxim igen ügyesen, kellő eleganciával játszottak. Bár — mint halljuk — először szerepeltek — mindamélt a színpadon otthonosaknak érezték magukat. (Még lámpalazuk sem volt!) Színesíté tehetségük kétségtelen s így jó erőnek igérkeznek a jövő műkedvelői előadások számára — A második darab, »Harmas szövetség,« című vígjáték volt: írta Torkos László. E kedves darab — merő ellentétben az elsőtől — három eladó leányval megáldott csendes polgári családban játszik. A három hazi kisasszony: Kamilla (Prihoda Beláné urhölgy), Olga (Schwöder Alice k. a.) és Piroksa (Kovalitzky Luja k. a.) igen ügyesen adták a harmas szövetség megalakítását, a mint Kamilla a legidősebb nővér, hogy bosszút állhasson a férfiakon — persze önmagáért — rabírja nővéreit, hogy a

férfiak komoly udvarlásait ezentúl utasítsák vissza, mire magukat nagy ünnepegyesen okmányilag is kötelezik. Kedvesen adta Kovalitzky Luja k. a. Piroksa pajzsan szerepét, a mint magái a fontos okmány alárasára elhatározza s kedves volt midőn szíve Retfalvy Zoltán (Schwöder Ervin úr) hódításának áldozatul esik. Schwöder úr játéka kifogástalan volt; otthonosan mozgott a színpadon s nem mindennapi színesíté tehetségét árult el, midőn meghódította egyenként a három leány szívet, hogy az okirat ellen irányzott merénylettel annál biztosabban végrehajtsa. A közönség bőséges tapsban reszesítette a szereplőket, kik valamennyien kedvelt alakjai lesznek ezentúl a műkedvelői előadásoknak. Sajnáljuk, hogy Kovalitzky k. a. oly hamar hagyta el körünket, hol pedig kedves modoránál fogva általános kedveltségnek örvendett.

Az est koronája kétség kívül a harmadik darab: »Az erke« című vígjáték volt. (Írta: Roseaux.) A darab már komikus tárgyánál fogva — eltekintve a szereplők kitűnő játékától — az est melto befejezésére legalkalmasabb volt. Hát ha meg oly két szereplő működik benne, mint Toth Irén urhölgy és Eder Róbert úr! Toth Irén urhölgy Bertha, fiatal özv. szerepét igen ügyesen adta; kedvesen tudott felni a kis egertől s meg kedvesebben hódította meg a nagy egeret Albinos ügyvedet (Eder R. úr). Albinos ügyvedet eredeti francia alak volt, azon világján egyike, kik életük javarészt már homi bolond kalandokkal eltöltöttek. Maszkja — midőn az ablakon bebújít — már magában veve oly kacagást idézett elő a publicumban, hogy a szerelmes lovag egy ideig szőhöz sem jutott. Nagyszerűen adta elő költőt kalandjait, nagy pathoszával beszélt el a borzasztó orozslan-historiákat, hogy ideálja előtt mint hős tünjek fel s szívet annál könnyebben hódítsa meg. A nevetés akkor hágott tetőpontra, mikor Albinos úr, a hős, a kis erke előtt megretrált s ijedelmeiben menedéket keresett a legközelebbi széknél.

Egy szóval — Eder úr oly kitűnően játszott, hogy játékával a dilettentizmust jóval felülmúlta. Mindkét szereplőt a közönség zajosan megtapsolta.

Az est kellemesen folyt le; a közönség meglegedetten távozott. Hisszünk s reméljük, miszerint a színi előadások rendezőjeinek: Eder Róbert úrnak ezentúl, nem fog annyira fáradságába kerülni szereplőket összehozni, részint miután azok, akik jelen előadásban szerepeltek, ezentúl könnyen s kedvelvel fogják magukat elhatározni, maszrest pedig azok, kik nem is szerepeltek meg, kedvet kaphattak a jelen előadásból.

—r.

nyí malom. Két út vezetett a malomhoz a falunkból. Egy kocsit a rétek mentén, széles, poros; meg egy gyalogut a szakszi erdő alatt, hűvos, bokros, madárdalos.

Haza ékezesem után másnap végig mentem a falun, csak azért, mert valami nem hagyott pihenni, üzött, kergettet. Mikor a régi játszó társaim meglattak, kiszaladtak hozzám, hogy üdvözöljenek, de igen barságtalan voltam. Itt-ott lehetett az udvarokon hallani: ni, a mester urunk Jenő fia be megnőtt, nagy diák lett belőle! Egyik-másik gazda, meg háziaszony jó napot is köszönt, de én aig fogadtam el.

Tudja is az, hogy mit csinál, aki szerelmes!

Egyszer csak azon vettem észre magamat, hogy a szakszi erdő alatt vagyok, s megyek azon a gyalogut, amely az Eledényi malomba vezet, megyek egyenesen Eledény felé. A falut már messze hagytam. Hirtelen megallok s kérdem magamtól: De hova is megyek én? Hová? hat Eledénybe. Aztán minék? Hat a Juliskához. Szeretnem én azt látni, hogy fiatal ember előtt egy lányos háznak az ajtaja zárva legyen.

Aztán azzal az elhatározással mentem, hogy egyenesen bekopogtatok a Fonó Tamásék házába s azt mondom: »Jó napot kívánok, én vagyok a szántói mester fia, a Jenő, a Juliskának régi ismerőse, elfjöttem, hogy meglátogassam.

Fonóék persze, meg fognak örülni, a szerencsének, s azt mondják: hozta Isten az ifurát, tessék helyet foglalni a Juliska mellett.

Aztán elkezdtem virágokat szedni egy csomóba, szépen összevalogatva, hogy azzal Juliskának kedveskedjem. S mikor a bokréta keszen volt, gyors lepteikkel haladtam Eledény felé! Már látszanak a szálvak, a fitzák, a bokrok is. Szívem lázasabban dobogott s úgy éreztem, mintha kezdeném vesztetni bátorságomat. A Kocsolai fordulónal már a hazfelelet is láttam barnulni, sőt tovább menve, a malomot egészen jól lehetett látni, három kerekével, melyek lazasan faragva hánytak a fehér habokat. Közelebb haladva a malom duborgése is, midőn jobban-jobban hallatszok, s amily mértékben rendültem én meg szilárd elhatározásomban.

Már már kezdtém lemondani terveimről, midőn rettenetesen erőstelttem magamat a börtörlanságon miatt. Ejnye! hogy én nem menjek egy kis leányt meglátogatni? De igenis, benyitok a Fonóékhoz, s oda megyek Juliskához s ahogy illik, szépen kezét fogok vele, aztán átadom neki a bokréta s aztán előbb az edes anyja, aztán meg az edes apja előtt hájtom meg magamat szépen, amannak azt mondom, hogy tiszteli az edes anyam, ennek pedig, hogy tiszteli az edes apam.

Es elgondolkozom a felett, hogy mi

— A zivóvarralj all. tanítóképző intézet ifjúságának Bartalus k. f. h. 5-én tartotta meg esekely számú közönség előtt 3-ik nyilvános gyűlést, mely alkalommal Noyzes Miklós A görög tetrahord és skála rendszer-ről tartott szabad előadásával szép jelt adta a zene terén tett előrehaladásának. — Ezen gyűlésen a kör Geller Kálmán indítványára Szülő Geza kir. tanácsos és tanfelügyelő urat egyhangulag tiszteletbeli tagga választotta meg. — Lelkesedéssel fogadta az ifjúság Neovoral Istvánunk indítványait is, mely Boldis Ignác ura, a török-szt.-mártoni polgári és középkereskedelmi iskola igazgatója, tekintve a zenetérén szerzett kiváló érdemeit a zene felől körünk iránt tanultot megleb érdeklődését, a Bartalus kör tiszteletbeli taggá választotta meg. — A legközelebbi gyűlés f. h. 26-án lesz.

— A szucsányi r. k. hitközségfebr. 5-én jótékonycélú tanomlatságot rendezett. E hal élénk visszhangot képezte a Híradómunkó számú zseveikében, az ifrány elyek-nek, s részben beigazolta, hogy a felvidéki társadalom hitvasának meglehetősen nyilvános; éri, érti, és teljesíti nemzeti feladatait. Az intelligencia a masnap tartandó vöröskereszt-egyleti bál miatt kevés számmal vett részt benne, csak az iparos és földművelő osztály volt erősen képviselve. De ez a körülmény is öröndetes tapasztalatokra vezetett, mert talán, hogy a nemzeti eszme, a magyar nyelv, a hazafiság hatalmasan terjed a nép között. A szucsányi r. k. iparos és földművelő ifjúság között sűrűn hallatszott a magyar szó, magyar társasrend mellett magyar vezénylet alatt táncolta a négyeseket. S mindez leginkább Pietrich Janos kath. kántortanítónak köszönhető, ki fáradságtalanul és igazi szakértelemmel csepegett a hazafis és szép eszméket a nép szívébe. (Nevezett tanító urat ajánlja a F. M. K. E. szives figyelmébe.) A jótékonycélú tanomlatság összes bevétele 191 frt 82 kr., ebből kántori költségre fordítottat 51 frt 82 kr. Tiszta jövedelem tehát 50 frt. Felülizettek Rovay Gyula báro úr 6 míga 10 frt, Papsz Anna k. a. 6 frt, Fersek Jozsef 5 frt, Matunak Mihály 2 frt, N. N. 2 frt. Burda Janos 1 frt 50 kr, Vládar Imre 1 frt, Bielek János 1 frt, Banfay Ilika 60 kr, özv. Stefko Katalin 50 kr, Urban Jozsef 50 kr, és Klepacz Janos 20 kr. Miért ez úton is halas köszönetet mond a rendezőség.

— **Emlékek Barsvármegye hajdanából.** Összegyűjtötte és kiadta Szerémi. Bpest. 1892. B. r. 225 + VI. l. ára? Szerémi Ocsaichy Árhur hgy történelmi hárvakódásának első részét, a jelen kötet adta ki nem rég. Ha szem előtt tartjuk, hogy Barsvármegye lelvártaival együtt igen sokat szenvedett a tatárulás és a török hódoltság alatt, képesek vagyunk felgöni és mérlegelni a főúri törvényes bizgatalmat fáradságát, míg ezt a 226 okmányt összezszezte. Országos fontosságu adatot nem sokat találunk a jelen kötetben s régít szem. (A XV. sz.-ból mindössze 2-6), de a XVI. sz. s különösen a XVII. századbeli Barsvármegye helyzetének meglehetősen tiszta képet nyertük. Mondhatjuk ezt különösen a Boockay, Bethlen-korszakról s a török hódoltság koráról. A herceg monumentái ezen első kötetjét teljesen a vármegyenek ajánlotta fel értékesítésre, hogy

fog azután történi? Hogyan kezdem a társalagsá? Azt mondom-e, hogy elfáradtam, vagy hogy nagyon melegem van? ...

A malom előtt voltam. A kerekék ott forogtak, kergette egy-mást, eltekent, zúgva hánnyak az apró víz-cseppeket, melyek mint parányi harmat-cseppek száltak az én bokréttáma. A kerekék előtt egy gerenda volt átnyújva a vízen, azon át kellett volna mennem a Juliskaék udvarába, melyből egyenesen lehetett a szobába jutni.

Nem mertem azon a gerendán átmenni, végkép elvesztettem minden bátorságomat, nem mertem a Juliskaék meglátogatni. Féltem apjától, anyjától, hatha kínzókat, vagy megúzenik az édes anynámmat. Ott ógyelgettem a malomfélnél, ahol a víz a csatornába foly, bámujtam a habokat, s bokréttámat, szét-téve, a virágokat egyenkint hánnyam a folyóba.

Aztán leültem a párta phényi s küzdéni magammal: bemenek-e? ne-e? Nyílt a malom-ajtó. Egy talpig lisztes ember jött ki azon s felfelé tartott a malom-fejhez. A Juliska édes apja volt, megismer-tem. Lesütöttem szememet, s halkan jó napot köszöntem neki. Rám nézett, de köszönetemet nem fogadta el, hanem elrekesztette a vizet, megalította a kerekét, s aztán bement, hogy a követ lehengerítse s megvágja. En pedig még egyszer végig néz-

az árán azután újabb történelmi kiadvány láthasson napvilágot. (T. munkatársunk e helyütt azon óhánjának is kifejezést ad, hogy szép dolog lenne, ha a millenális ünnepekhez Turóc-vármegye monografija is elkészülne. Mi erre, most még csak annyit felelhetünk, hogy: a mi kéik, el nem marad. Szerk.)

— **Feltöntené keltő rőprát** jelent meg a napokban dr. Roth Adolfól, ki egy fővárosi testgyógyászati intézet tulajdonosa és saját rendszerű gyógyításmódjával s ennek taghadatlan sikereivel sok barátot és sok ellenséget szerzett magának — a kollektá között. Hogy betegét közt csakis barátai lehetnek, rőprata arról tesz tanúságot. A 102 lapra terjedő és igen sok cinkografált fénykép-malossalatt telenyomott füzet címe ez: »Miért nem lehetett eddig, és miért lehet most a test őszes elgyöbülését és az izület gyulladást megelgyógitani?«. A könyv nem szakembernek, hanem a nagyközönség számára van írva, s a dr. Roth intézetében gyűjtött betegek kezelésé előtt és utána képmásával van benne szemmel láthatólag bebizonyítva, hogy az ugynevezett »gyógygyógyítás« módjál mily meglepő eredményeket lehet elérni. A kis műt Grill Károlynál jelent meg s 61 kért minden könyvkereskedésben kapható; a műt azért tarjuk érdemesnek a felmeltésre, mert lany, hogy igen sok a kintt állú és görbehatú gyermek, úgy a vidéken mint a fővárosban s ezeknek a szüleine nagy vigasztalás lesz, ha olvashatják és a képekől láthatják, hogy kis betegek számára van menekvés, csak kellő időben alkalmazzák az orvosi segélyt.

— **Uhlárki Szende,** török-szt. mártoni almi elemi iskolai tanítónak, e hó 3-án adta át Szülő Gyula kir. tanácsos és tanfelügyelő tanfelügyelő, a vallás-és közoktatásügyi miniszter úr a nagyméltósága által adományozott 25 frinyi tiszteletdíjat, a magyar nyelv tanítása körül szerzett érdemeik elismerésül. Az at adás ünneppésszem ment végbi, az állam polgári fiú és középkereskedelmi isola tanstestület pleniama cíot, mely alkalomól tanfelügyelő úr ó nagysága szép és hazafis mumentomukkal gazdag beszédet intézett a kitüntetethez, buzdítva őt, hogy a szépen megkezdett uton haladjon tovább, mert, ha nehez is az ut, celhoz vezet. Az ünnepegy a tanfelügyelő s az ünnepegy elttésével ért véget.

— **Jegűnnepegy.** A lipót-szent-miklósi koreszlyozó-egyesület f. h. 5-én sikerült jegűnnepegyt rendezett a város közepében held jegűpályán. A csikorgó hideg dacára nagy közönség gyűlt össze, a vidékről is sokan voltak, és kedveléssel, gyónörködte a szép látványban. Az ünnepegy délután 5 órákor kezdődött, eddig a jegűpályai el volt zárva, és tartott 8 óráig. A nagyszamu lampionok és az ügyesen rendezett tüzijáték mesés látványt nyújtottak. A koreszlyozók zenező mellett csináltak figuráikat! A nézők számára a jegűpályi körül padok voltak csinálva. Az ünnepegy után a közönség nagy része egy lapmopionok és zenező mellett ment a »lekte sas-szálloba egy kis melegítő itala. A jökévdű falatság azután tanera perdlűt.

— **A szucsányi flók vöröskereszt-egylet** febr. 6-án tartotta meg balfaj pentzarsa javára. A bál szépen sikerült a nagy közönséget vonzott a vidékről is. Az estyeben megjelent b. Révay Gyuláné úr mltosa, s a mint a bál vendéknője Cebrían grófnővel és b.

tem a kis haz áblakain nem látom-e azt a kis leányt valamelyiknél s aztán nem várom, míg a molnar masodszor is kijöjön s elküldi jon onnét, mint kosza gyereket, aki kárt tehet, a malom körül, haza lele bandukoltam. Mely szomorúság és lemondás vett rajtam erőt.

Még elmentem néhányszor Eledénybe, s ott vartam sokáig a folyó menten. A kertkerítés mellett, sőt egyszer a kertbe is bemeszkéltem, várva, hogy talán csak kijön az a kis leány valami dologert, s beszélhetek vele, de egyszer férfilepkeket s beszédet hallottam s elfutottam, maszoz pedig a vad kuvasz-nyak riasztottak el. De Juliska soha, még tavurol, még áblakon át sem láttam. Csendes és pusztá volt a haz, nekem legalább olyanannak látszott, s úgy tetszett, hogy azt a kis leányt örökre elvesztettem.

Mikor szeptember elején édes apám a városba vitt iskolába, annak a hegynek a tetejéről, amelynek tulsó oldalában van a város, visszatekinettem Eledény felé s mintha a szakasi hegyeket láttam volna, meg az Öreg hegyet, a magas tetővel.

Pedig talán nem is azok a hegyek voltak ...

(Folyt. köv.)

Révay Pyula miut a központi választmány tagja. Ott láttuk meg Burda Janosné-t, Fersek Jozsefnét leányával, Feuermann Mihályt leányával, Kovács-Andrást (Kis-Schelmey, Krasznc Mik-ánét leányával, Löwinger Arminnet leányával, Löwinger Arminnet (Kis-Schelm) Löwinger Samunét, Nathan N-nt leányával (Priekopa), Pappan Neuzsnet, Pietrich Janosné-t, Reichert Adolfné-t, Riszner Jozsefnét (Luttke), Rozenfeld Vilmosné-t, Vucsovich Lajosné-t (Teschen) Viadar Imréné-t, dr. Cwinger Moráné-t. A nagyszamu leány-világból me-remljük Kekát nővéreket (Kozsahajgy) Schauer Gizellát, Tomachsov Ellát, Glasel Fridrikát. A rendezőség a bál sikere érdekében minket megtett s a szépen díszített két tancsteremben a négyeseket 30-40 par tancolta. A bál bevételéről és kiadásairól a lapok következő számban számol be a rendezőség.

— **A zivóvarralj Agglegények.** Hushagyó-kedd estején, azaz folyó evi februar hó 14-én a F. M. K. E. egyesület javára tancstelyt rendeznek, melyre a meghívók az elműt helyen széküldöttek. Személyleg 1 frt, család-jegy 2 frt. Felülizetteket nem utasítva a rendezőség. A tancstelyt a vígadó díszteremben gyertyavilágítás mellett 8 órákor kezdődönék és egyszeri ruhában Pali zeneje mellett reggeliz tartónak tervezti a 8 agglegényből álló rendezőség. Kívánjuk, hogy a kedveseink igérkező mulatság jól sikerüljön, s hogy az agglegények megtalálják szívük nyugalmát.

— **F. M. K. E. Nyírán f. h. 7-én** a felvidéki közművelődési egyesület választmányi ülésen jelentette be Szalayszky Gyula élnök úgy a maga, mint Rudnay Béla élnököl lemondását. Szalayszky ez elhatározásukat azután indokolta, hogy mindkétük az egyesület meköhlykölésé kivül laknak és így nem teljesíthetnek kellő odaadással kötelességüket. A választmány egyelőre tudomásul vette az élnököl lemondását s az ügyek vezetésével Crausz István nyitramegyei alispánt bízza meg. Az élnököl változás dolgában véglegesen a közgyűlés dönt, amelyet az idén Turóc-Szent-Mártonban tart meg az egyesület. Elnököl Bende Imre nyitrai püspököl emlegetik, aki csakugyan nemcsak általános fogva mltó-e helybélitölésére, hanem azért is, mert mindenkor igaz apostola volt a magyar közművelődésnek.

— **A ruttkai alkalmizottak** altiszti elhujja és hó 4-én tancmútságot tartott, mely könyvtáruk javára 24 frtöl jövedelmzett.

— **Közgyűlés.** Lipót-Szt.-Miklósról írjak lapunknak e hó 3-áról. A helybeli daley-lék tegnap tartá meg rendes gyakorló helyi-egyesület közgyűlését. Az egylet élneke Miklós Pyula úr jelenleg szüvésűtől a szép számban megjelent rendes és pártóló tagok, felkéri az egyesület titkáruk Kux Adolf drt., hogy terjesztse elővi jelentését. Az evi jelentésben meleg szavakban emlekezik meg az egyesület a tavozott egyesületi elnököl, Krusper Palról, ki az egyesület letrohotta és ritka tapintatos-águja és ügyességel vezette. Az egylet volt élneke iránt azzal is megakarja mutatni haladatos-ságuja és elismerést, hogy Krusper Palt (jeleingy fomérnök Veszpremben) egyhangulag tiszteletbeli élnöknek választotta meg. A pentzari könyvek megvizsgálására Bohus Peter és Bulla Nikodem egyleti tagok lettek kiküldve a közgyűlést megelőző választmányi ülésen, a közgyűlésen pedig Hoffmann Adolf dr. és Komor Arnold. A könyvek rendben találtak és a pentzárosnak megadott a felmentést. A pentzari jelentésből kiemeljük a következőket: 1891-ben volt a pentzari maradvány 92 frt és 82 kr., 1892-ben pedig 184 frt 08 kr., a 1892-é összes bevétele 822 frt 64 kr., az 1892-é 638 frt 56 kr. volt. Miután az összes tiszviselőnek a felmentést megadott, megjelentek a választást, mely a következő eredménnyel végződött: Elnökké egyhangulag Miko Gyula dr. a élnekké Nagy István, karmesteré Kirehmayr Gyözö, titkárrá Porubszky Sándor, penzárosra Kacz Henrik, ellenörre Kondor Mihály, szert-Takács Jozsef választottak meg. Választmányi tagokká lettek: Bohus Peter, Bulla Nikodem, Boronay Ákos, Hoffmann Adolf dr., Matyasovszky Elek, Szente Arnold, Olendorf Gusztáv és Voglud David. A új elnököl letetését a közgyűlés véget ért. A közgyűlés az általánossal is megszavazott a karmesternek és penzárosnak tiszteletdíjait.

— **Cigány vakmerőség.** Mult napokban vilagos nappal, a deli órákban, két cigány rajkó kinezte az alkalmat s a város főterén Fischer féle vaskereszt deszbe behatoltak s a hól veletlenségöl épen senki sem volt bent — eieggé furfangosan denksimák az ajtó közepében levő patkókat. Az egyik kint maradt az utcán s ez kettes hivatást teljesített; kifele nyitogatt, hogy a járókelők által meg ne cipessenek és e mellett szedgette s szültötte a patkókat. Azavalt a másik betele, a burcau felé vizgázott s félg görnyedve helyzetben adogatta a patkókat kint levő emborjának. Egy ideig csak ment a doloz az üzletihelyiség közepén halomra rakott vasrudék fedetése alatt; azonban valahozyan mégis megtörtént, hogy a cigány nem görbítette eieggé derekát s belülről erőre vetésvén

a mesterség, kelpévt vetettek a cigányoknak. Az udvarra keresztül került az ajtó elé a vaskeresztöl legyerve s a bentsergeplő sikerült elcsapnia a hól mindjárt a meglehjárásra is kísértek, a kint levő azonban szerencsésen kerekelt oldott.

— **A koldúsbíró.** Ki né látta volna sok-szor, mennyire fontos almas Mirtonban a koldúsbíró? Mikor a nagy szakáli koldúsbíró tekintélyes létekekkel vizsgált az utcán s hosszú bojtával rendre vizsgált a csavargókat, a kik nem voltak jogosultak a csavargóra, akkor ha mas nem is, 6 mra meg volt arrol megyőződés, hogy nincs nálána teletitely-szob egyén s az ő általános fontosabb a kies Turóc vármegyében. A mult héten azonban hirtelen vége szakadt a fontos hivatalnak, kiessét az öreg kezéből a hozzó hót, melyet — sajna! — nem egyszer vertek rakoncátlan csavargók az 6 határoz s minden hozzóbet megkezdés nélkül elköltözött, hogy az örök igazság kezéből elvegye azt a jutalmat, melyet nyomorúságos életével kiérdemelt. Ö szegény, jól jart; hanem mi lesz az általa ivesen hagyott hivatal? ... Ki lép vajon újrat nyombá?

— **A ruttkai főműhely munkási febr.** hó 1-én igen sikerült tancmútságot rendeztek Betegsegelyző Egyletük javára, mely a jötekyen célra 90 frt tiszta jövedelmöt hozott. A szünóra alatt R u t t k a G y a b o r községi bíró lelkes beszédet mondott, a munka és a szorgalom alldásait hangsúlyozván. Beszede igen lelkes hangulatöl ébresztett a munkásokban.

— **A közegészségügy állomása.** Az országos közegészségügyi tanács már hosszabb idő óta foglalkozik a közegészségügy állomása kérdésével, melyet most a kolera — elenes sikertelen védekezés még aktuálisabbá teszen. Irányadó körökben azt a szomorú tapasztalatot szerették, hogy a törvényhatóságok és községek, nem képesek a folyton meg-megújuló javanyok ellen sikeresen küzdeni. Számos törvényhatóság területén sem a járosvisói, sem a kórorvisi állások nincsenek betöltve, miért is a legürösebb állami feladatnak tartják, mely meg a tel. folyamatosan megoldando. A közegészségügyi országos tanács tagjai ezekben a járosvisó hivatalok állomását sürgetik. Ez lenne az elsőlok közegészségügyi hatóság. A járosvisó pedig állami tiszviselő lenni kta a járosvisó orvosi gyakorlatöl teljesen el fogadják titáni és a járosvisó nálunk is csupán csak a közegészségügy adminisztrációval foglalkozik, miként a nagy művelt nyugaton mar most is. Ámde a járosvisóknak elvesztett magorvosi gyakorlatöl megfelelő anyagi karpotás adandó, feladatukhoz kepest tiszességes fizetés nyujtandó. Csupán a finansialis kérdésen akadt fel a közegészségügy állomásátának kérdése, melyet azonban még áldozat arán is meg fognak valósítani. E tekintetben éppen kapora jött egy rőpirat, mely a születesi és hallozasi anyakönyvek azonnal való állomását sürgeti, meg pedig úgy, hogy e két anyakönyv vezetése a jársi, nőtölőv városi orvosi hivatalokra lenne bízandó. E terlv megvalósítás hatalmas lépésnek tekintik a közegészségügy állomásátára, éppen finansialis szempontból. Ugyanis a járosvisó az egész járas területre, melyben 40-60 község létezik, a születesek és hallozások tekintetében állami anyakönyvvezetőnek nevezetvén ki, oly tekintélyes jövedelmi forrasra tesz szert, hogy az általánok mar csak esekély potással kell hozzájárulni, hogy az állomástott járosvisó hivatal keköpen fizetessék. A közegészségügyi tanács néhány tagja most az erre vonatkozó tervezet kidolgozásával foglalkozik és ez irányban az orvosi szakkörökben elvisszatessnek közze a járosvisókhöz intézve, véleményezésre hívnak fel azokat. Különben Angliában az állami anyakönyvek születesi és hallozasi rovatair máz eddig is közhivatali orvokok által beszolgáltatott adatok nyomán töltik ki.

— **Atellor.** A napokban telepett le Mirtonban egy fővárosi fiatal festő, ki miután egészségi állapota a vidékre utazta, a nyar óta Ruttkán foglalkozott kétrajzok készítésével. Itt tartózkodása óta látunk tölle egy pár képet kiállítva a Moskóci-féle üzlet kirakatában, a melyeköl csakugyan elmondhatjuk, hogy eféle rajzok közt szebb kivételül állig látunk. Ajanjuk emlígetnő, hogy a kik kedveik a kétrajzok s je képpel rendelkeznek, a melyek alkalmat azért se mulassanak el, mert miként értesítve vagyunk, a rajz arra igen előnyösen van megvázva. A fiatal festőnek neve Grosser Béla, s mihelye a Mezny-féle házban van, a hol rendelkezések napokint elfogad.

— **Kitüntetés a külföldön.** Hiteles forrásból értesülünk, hogy a londoni nemzetközi kiállítás eszközök az ismert M. Fasal eget kitűnő gyartmányaiért (líguet és gyűmlösnedvek) a legnagyobb kitüntetésben részesítette, melynek az érdemkereszt-öklével és az aránydíjemégy. A mult évi brüsseli hygieniai kiállításon Fasal M. szintén a legnagyobb érdemjelreket tett szert. Ezen szép eredmények a nevezett egek képességéről és szolid voltáról öleendő bizonyítottok szolgálnak. Az előre haladó gyartépel vezetőség bizonyára azon lesz azután is, hogy az eddigi eredményekhez újabbakat csatolhasson.

5070. sz.
11k. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt-mártoni kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a znióvaraljai kölcsönös segélyző pénztárnak Toman Janos elleni végrehajtasi ügyében Tót-Próna községben fekvő

a) a tót-prónai 25. sz. tjkönyvben A + 3. sor. sz. a. felvett ingatlanból Toman Janos 22. tétel alatt 1/2 részben megillető jutalékára 361 forintban,

b) az ottani 82. sz. tjkönyvben A I. 4-7. sor sz. a. foglalt s Toman Janos nevére ut ingatlanban 997. forintban,

c) az ottani 265. sz. tjkvben A + 1-2. sorsz. a. felvett urbéri erdőből Toman Janos B 194. tétel alatt 2016/172368. részben megillető jutalékra 112 forintban, és

d) az ottani 266. sz. tjkvben A + 1-3. sorsz. a. felvett urbéri erdőből Toman Janos B 194. t. a. 2019/152460. részben megillető jutalékra 125 forintban ezzel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan-ság az 1893. évi **március hó 8 ik napján** d. e. 10 órakor Tót-próna községben a köz-ség hazanal megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási aron alul is el fog adatni.

Árverezni szandekörök tartoznak az ingatlan-ság kikiáltási arának 10 % át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy pedig a banat-pénznek a bíróságnal lett előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszeru dísmervényt atszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tlkvi hatóság.

Kelt Turóc-Szt-Mártonban, 1892. é. dec. hó 6 an.

David,
kir. aljárásbíró.

AZ

**ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZÉNYTÁRSULAT
BUDAPESTEN**

1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu, elismert kitünő gépeit és talajmivelő eszközeit ajánlja.
2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácsesal szivesen és díjmentesen szolgál.
3. Az összes gyártmányait magában foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi.
4. A gyártelep Budapesten, külső vaczi-út 7-ik szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedtetik.

Levél cím:

Első magyar gazdasági géppgyár részvénytársulat

4-8

Budapesten, külső vaczi-út 7.

Kompis Péter hirdetési irodaja 43-45 sz.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy nálunk

XYTUXŐ MINŐSÉGŰ TŰZTÁ

leszállított aron

4 mrt 9 frt 20 kral számítva kapható.

Turóc-szt-mártoni fabutorgyár
Dobrovits László és Társ.

Csak
az illető aki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott érelketlen utánzást.

A Pain-Expeller
„Horgonynyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tag-szagatás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgonynyal”
el van látva és ez utan könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő házi-szeru majtnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
→ valódi. ←

Van szerencsénk ezennel a t. közönségnek tudomására hozni, hogy e hó 1 jével
GLÜCKSTHAL JÓNÁS KÉZMŰÁRU ÜZLETÉT
átvettük és a még jól felszerelt készletet
NAGYON LESZÁLLITOTT ÁRAK
mellett e hó 15-éig elárusítjuk. Kérjük a t. közönséget, méltó-tassék bennünket az eddig is tanusított bizalmával továbbra is meg-tisztelni és minél számosabban meglátogatni.
Maradtunk teljes tisztelettel,
GROSSMANN JÓZSEF és FIA.

HUTE SICH VOR ALLEN NACHAHMUNGEN.
LE GRIFFON
echt französisches Papier
DÉPÔSE
MARQUE
DAS BESTE
GESUCHTESIC
der Gegendheit zur Raucher-
GIGARETTEN PAPIER
DÉPÔSE
MARQUE
MAN BEACHT DIE MARKE.

1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025